

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 165/2017-44

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 21. marca 2017 predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpenej advokátom Mgr. Romanom Tomanom, PhD., Rudnayovo námestie 1, Bratislava, pre namietané porušenie jej základného práva užívať majetok podľa čl. 20 ods. 1, 3 a 4 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva na nedotknuteľnosť obydlia podľa čl. 21 ods. 1, 2 a 3 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom podľa čl. 46 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, práva na rešpektovanie súkromného a rodinného života podľa čl. 8 ods. 1 a 2 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva na ochranu majetku podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Košiciach č. k. 1 Co 416/2015-387 z 29. júna 2016 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Sťažnosťou podľa čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) doručenou Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) 24. októbra 2016 faxom a 26. októbra 2016 poštou sa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľka“), domáhala vydania nálezu, ktorým by ústavný súd vyslovil porušenie jej v záhlaví označených základných práv a slobôd rozsudkom Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) č. k. 1 Co 416/2015-387 z 29. júna 2016 a ktorým by napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil krajskému súdu na ďalšie konanie.

2. Zo sťažnosti a z príloh k nej pripojených vyplýva, že návrhom podľa § 3 ods. 1 písm. d) zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 514/2003 Z. z.“) z 10. apríla 2007 sa sťažovateľka domáhala proti Slovenskej republike – Ministerstvu vnútra Slovenskej republiky (ďalej len „odporkyňa“) náhrady škody v sume 2 450,41 € s príslušenstvom, ktorá jej mala vzniknúť v dôsledku nesprávneho úradného postupu príslušníkov Úradu boja proti organizovanej kriminalite Prezídia Policajného zboru – odboru východ (ďalej len „zásahová jednotka“), keď pre účely zatknutia druha sťažovateľky B. A., na ktorého bol vydaný európsky zatýkací rozkaz, 5. júla 2006 v skorých ranných hodinách bez predchádzajúcej výzvy vnikli do jej bytu za použitia donucovacieho prostriedku – nástražného výbušného systému umiestneného na vchodových bezpečnostných (pancierových) dverách bytu, čím ich poškodili a zároveň došlo k popraskaniu keramických dlaždíc v chodbe bytu, k enormnému znečisteniu chodby a interiérových dverí do kúpeľne a toalety, ako aj k znečisteniu podláh vo všetkých miestnostiach bytu a koberca v detskej izbe. Sťažovateľka v návrhu namietala, že postup zásahovej jednotky nerešpektoval zákonný rámec právomocí priznaných jej zákonom Národnej rady Slovenskej republiky č. 171/1993 Z. z. o Policajnom zbore v znení

neskorších predpisov a že použitý donucovací prostriedok a jeho intenzita boli v danom prípade zjavne neprimerané.

3. Okresný súd Michalovce (ďalej len „okresný súd“) rozsudkom č. k. 16 C 77/2007-299 z 21. januára 2015 návrh sťažovateľky ako nedôvodný zamietol, keď po vykonaní dokazovania viacerými listinnými dôkazmi, výpoveďami účastníkov a výpoveďami svedkov, z ktorých (okrem iného) vyplynulo, že *„v byte navrhovateľky boli obsadené najdokonalejšie bezpečnostné dvere s uzamykaním, ktorého mechanizmus umožňoval bodové uchytanie až okolo 20 bodov“*, a že vzhľadom na osobu hľadaného obvineného a dôvodnú obavu, že sa bude brániť a použije zbraň proti zasahujúcim príslušníkom Policajného zboru alebo vezme za rukojemníkov osoby nachádzajúce sa v byte a pod hrozbou použitia zbrane proti nim sa bude domáhať voľného odchodu, bolo potrebné využiť moment prekvapenia, pričom *„kvôli účinnému rýchlemu postupu bolo použitie pyrotechniky bez predchádzajúcej výzvy najvhodnejším spôsobom prekonania týchto dverí“*, dospel k záveru, že hoci sťažovateľke bola spôsobená škoda, keď zásahová jednotka vstúpila do jej bytu za použitia nástražného výbušného systému, z jej strany nešlo o nesprávny úradný postup, ktorý by bol v príčinnej súvislosti so vznikom škody, a teda v predmetnom konaní nebola preukázaná zodpovednosť odporkyne vyplývajúca z § 9 ods. 1 a 2 zákona č. 514/2003 Z. z. Okresný súd v odôvodnení svojho rozsudku zároveň uviedol, že *„navrhovateľka nepreukázala, že by odporca pri predmetnom policajnom zásahu dňa 5. 7. 2006 porušil konkrétnu právnu normu, teda tak ako tvrdila § 103 a § 104 Tr. por. Zo strany odporcu pritom bolo dostatočne preukázané, že konal pri predmetnom zásahu v súlade s týmito ustanoveniami, teda, že predchádzajúcu výzvu pri vstupe do obydlija navrhovateľky nepoužil, lebo na to boli zákonné dôvody. V čase zásahu totiž v byte navrhovateľky mal byť jej druh, ako páchatel' závažnej trestnej činnosti, voči ktorému zásah smeroval, a v prípade použitia výzvy hrozilo, že druh navrhovateľky sa pokúsi o útek, alebo ohrozí osoby nachádzajúce sa s ním v predmetnom byte, prípadne zakročujúcich policajtov, čo vyplynulo z operatívnej činnosti odporcu. Výzvu teda odporca nepoužil vzhľadom na to, že mu bránila v tomto závažná prekážka a vec nezniesla odklad, čo vyplýva aj z vyššie popísaného preukázaného skutkového stavu, a súd poukazuje na to, že v civilnom konaní sa nepreskúmava operatívna činnosť policajtov, teda ani v tomto prípade navrhovateľky...“*

Samotné tvrdenie navrhovateľky, že v ten deň boli robené zásahy aj v obydliach iných osôb, u ktorých predchádzajúcu výzvu policajti použili, nie je ešte preukázaním toho, že práve v prípade vstupu do jej obydlija mali policajti predchádzajúcu výzvu použiť. Zvolený spôsob vstupu do obydlija navrhovateľky, teda aj za použitia výbušného systému, tak ako bolo uvedené vyššie, bol v súlade s § 103 a § 104 Tr. por., a navyše takéto zásahy je nutné považovať za výkon iného práva, ktorý vylučuje neoprávnenosť zásahu, pokiaľ je tento realizovaný v súlade so zákonom, a je v danej situácii nutný, reálny, primeraný, a jeho obsah určitý.“.

4. Proti rozsudku okresného súdu podala sťažovateľka odvolanie, v ktorom vyslovila nesúhlas s jeho závermi a vzniesla výhrady k vyhodnoteniu dôkazov okresným súdom, ako aj výhrady k vyhodnoteniu informácií operatívneho charakteru policajnými orgánmi, ktoré viedli k už opísanému vstupu zásahovej jednotky do jej bytu napriek tomu, že *„policajti mali dostatok času zaobstarat' príkazy podľa § 100 Trestného poriadku, zneužili však postup podľa § 103 Trestného poriadku, hoci na to neboli splnené zákonné podmienky, naviac ustanovenie § 104 Trestného poriadku neuvádza vstup do obydlija, a preto nepoužitie výzvy podľa § 104 ods. 2 Trestného poriadku v danom prípade uplatniť nemožno“.*

5. Krajský súd napadnutým rozsudkom rozsudok okresného súdu ako vecne správny podľa v tom čase účinného § 219 ods. 1 a 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) potvrdil, pričom s poukazom na účel zákona č. 514/2003 Z. z. konštatoval, že *„tu nie je daná základná podmienka pre priznanie náhrady škody na majetku žalobkyne, teda existencia nesprávneho úradného postupu“.*

6. S uvedeným záverom krajského súdu sťažovateľka nesúhlasí a v sťažnosti mu vytýka, že odôvodnenie napadnutého rozsudku je *„povrchné a nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov“*, pretože jej *„nedal relevantnú odpoveď na žiaden z vyššie uvedených dôvodov odvolania podstatných pre rozhodnutie vo veci samej“*, čo v konečnom dôsledku zakladá aj porušenie jej v záhlaví označených základných práv a slobôd.

II.

7. Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd (každý) návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

8. Právomoc ústavného súdu konať a rozhodovať o sťažnostiach fyzických osôb a právnických osôb podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, ktorými namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, je kvalifikovaná princípom subsidiarity, v zmysle ktorého ústavný súd o namietaných zásahoch rozhoduje len v prípade, že je vylúčená právomoc všeobecných súdov, alebo v prípade, že účinky výkonu tejto právomoci všeobecnými súdmi nie sú zlučiteľné so súvisiacou ústavnou úpravou alebo úpravou v príslušnej medzinárodnej zmluve. Zásada subsidiarity reflektuje okrem iného aj princíp minimalizácie zásahov ústavného súdu do právomoci všeobecných súdov, ktorých rozhodnutia sú v konaní o sťažnosti preskúmané (IV. ÚS 303/04). V súvislosti s tým ústavný súd opakovane judikuje, že pri uplatňovaní tejto právomoci nie je jeho úlohou zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách (napr. I. ÚS 19/02, I. ÚS 27/04, I. ÚS 74/05). Ústavný súd nie je zásadne oprávnený

preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu len vtedy, ak by ním vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (m. m. II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96, I. ÚS 4/00, I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02, II. ÚS 231/04).

9. V rámci predbežného prerokovania sťažnosti, ktorou sťažovateľka namietala porušenie v záhlaví označených základných práv a slobôd napadnutým rozsudkom krajského súdu, ústavný súd so zreteľom na ňou uplatnenú argumentáciu dospel k názoru, že nie je opodstatnená.

10. Po oboznámení sa s odôvodnením napadnutého rozsudku krajského súdu (v spojení s rozsudkom okresného súdu č. k. 16 C 77/2007-299 z 21. januára 2015) ústavný súd dospel k názoru, že obsahuje dostatok skutkových a právnych záverov, vychádzajúcich a nadväzujúcich na prvostupňové konanie, pričom nezistil, že by tieto závery krajského súdu boli svojvoľné alebo zjavne neodôvodnené a nevyplývajú z nich ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich podstaty a zmyslu.

11. Krajský súd na zdôraznenie správnosti rozsudku okresného súdu v odôvodnení napadnutého rozsudku (okrem iného) uviedol, že *„pre rozhodnutie v prejednávanej veci bolo významné vyriešenie právnej otázky, či vykonanie vstupu do obydlija (bytu) žalobkyne využitím ofenzívnej pyrotechniky bez predchádzajúcej výzvy žalobkyne, zakladá nesprávny úradný postup, za ktorý náleží žalobkyňi náhrada škody na jej majetku... Nakoľko vstup do bytu žalobkyne bol dňa 5. 7. 2006 nepochybne uskutočnený v súvislosti s realizáciou európskeho zatýkacieho rozkazu vydaného na obvineného druhu žalobkyne B. A., a teda v súlade s ust. § 103 ods. 2 Trestného poriadku, žalobkyňa neopodstatnene namieta, že pre*

postup podľa § 103 Trestného poriadku neboli splnené zákonné podmienky, pretože policajti mali dostatok času zaobstarať príkaz na domovú prehliadku podľa § 100 Trestného zákona“. Podľa názoru krajského súdu okresný súd „na posudzovanú vec použil zodpovedajúce právne normy, ktoré ústavnokonformne vyložil (čl. 152 ods. 4 ústavy SR) a z pohľadu odvolaním vznesených námietok žalobkyne, ktorých vymedzením je odvolací súd pri svojom prieskume viazaný, tieto aj správne aplikoval na posudzovaný prípad... Nemožno vyčítať súdu prvého stupňa žiadne pochybenia, napr. že výsledok hodnotenia dôkazov nezodpovedá pravidlám logického myslenia, alebo že súd vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z dokazovania nevyplývajú alebo opomenul rozhodné skutočnosti, ktoré vyšli v konaní najavo“.

12. Vychádzajúc z uvedeného ústavný súd konštatuje, že krajský súd sa odvolacími námietkami sťažovateľky zaoberal v rozsahu, ktorý postačuje na konštatovanie, že dostala odpoveď na všetky podstatné okolnosti prípadu. V tejto súvislosti pripomína, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na súdnu ochranu, resp. právo na spravodlivé súdne konanie (m. m. IV. ÚS 112/05, I. ÚS 117/05).

13. Vo vzťahu k námietke sťažovateľky týkajúcej sa dokazovania vykonaného všeobecnými súdmi treba osobitne zdôrazniť, že ústavnému súdu v zmysle jeho ustálenej judikatúry zásadne neprislúcha hodnotiť prednesy či vyjadrenia fyzických osôb a právnických osôb, výsluchy strán, výsluchy svedkov, listinné dôkazy, znalecké dokazovanie a iné, resp. ich dostatočnosť pre rozhodnutie všeobecného súdu vo veci samej. Takýto postup ústavného súdu by bol nielen v príkrom rozpore s právomocami ústavného súdu, ale popieral by základnú zásadu ústnosti a základnú zásadu bezprostrednosti súdneho konania, ktoré vytvárajú najlepšie predpoklady na zistenie materiálnej pravdy (III. ÚS 507/2012, IV. ÚS 19/2012). Pokiaľ všeobecné súdy ústavné garancie vyplývajúce najmä z čl. 46 až čl. 50 ústavy rešpektujú, ústavný súd nie je oprávnený znovu „hodnotiť“

hodnotenia dôkazov všeobecnými súdmi, a to dokonca ani vtedy, keby sa s hodnotením sám nestotožňoval (II. ÚS 593/2011).

14. Pod právom na spravodlivý súdny proces vo vzťahu k vykonávaniu dokazovania preto treba rozumieť, že účastníkovi konania musí byť poskytnutá možnosť podieľať sa zákonom ustanoveným spôsobom na dokazovaní, čo znamená dôkazy navrhovať, byť prítomný na vykonávaní dokazovania (§ 122 ods. 1 OSP) vrátane práva klásť účastníkom otázky (§ 126 ods. 3 OSP) a k navrhovaným a už vykonávaným dôkazom sa vyjadrovať (§ 123 a § 129 ods. OSP; m. m. III. ÚS 60/04). Do obsahu tohto práva však nepatrí právo účastníka konania (dotknutej osoby) vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (m. m. I. ÚS 97/97), ani domáhať sa toho, aby všeobecné súdy preberali alebo sa riadili výkladom všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorý predkladá účastník konania (II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03). Právo na súdnu ochranu nemôže byť porušené tým, že všeobecný súd vysloví svoj právny názor, rozhodne na jeho základe a svoje rozhodnutie náležite odôvodní (II. ÚS 77/06).

15. Skutočnosť, že sťažovateľka sa s názorom krajského súdu nestotožňuje, sama osebe nepostačuje na prijatie záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti napadnutého rozhodnutia. Aj stabilná rozhodovacia činnosť ústavného súdu (II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97, I. ÚS 204/2010) rešpektuje názor, podľa ktorého nemožno právo na súdnu ochranu stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníkov konania vrátane ich dôvodov a námietok. V zmysle svojej judikatúry považuje ústavný súd za protiústavné a arbitrárne tie rozhodnutia, ktorých odôvodnenie je úplne odchylné od veci samej, alebo aj extrémne nelogické so zreteľom na preukázané skutkové a právne skutočnosti (IV. ÚS 150/03, I. ÚS 301/06).

16. Na základe uvedeného ústavný súd dospel k záveru, že v danom prípade niet žiadnej spojitosti medzi napadnutým rozsudkom krajského súdu a namietaným porušením základného práva sťažovateľky na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, základného

práva na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom podľa čl. 46 ods. 3 ústavy ani práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), preto sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

17. Sťažovateľka v sťažnosti námietku porušenia svojho základného práva užívať majetok podľa čl. 20 ods. 1, 3 a 4 ústavy, základného práva na nedotknuteľnosť obydlia podľa čl. 21 ods. 1, 2 a 3 ústavy, práva na rešpektovanie súkromného a rodinného života podľa čl. 8 ods. 1 a 2 dohovoru ani práva na ochranu majetku podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd vzhľadom na ich obsah osobitne neodôvodnila (§ 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde), a keďže z napadnutého rozsudku krajského súdu nemožno vyvodiť nič, čo by signalizovalo, že by ním mohlo dôjsť k neprípustnému zásahu do týchto práv, ústavný súd z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde sťažnosť aj v tejto časti.

18. Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti ako celku sa ústavný súd ďalšími požiadavkami sťažovateľky nezaoberal, keďže rozhodovanie o nich je podmienené vyslovením porušenia základného práva alebo slobody, k čomu v tomto prípade nedošlo.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 21. marca 2017